

KONYA

AYLIK KÜLTÜR DERGİSİ

YIL: VI

HAZİRAN 1942

SAYI: 44

Hatıralar :

NAMIK KEMAL'İN KANIJA'SI

İLK DEFA NEDEN (NAFİZ) İMZASILE ÇIKMIŞTIR ?

M. Mes'ud Koman

Türk matbuatında büyük vatan şairi Namık Kemal merhum için ilk abideyi Muhterem Ustad Dr. Rıza Nur neşrettiği büyük eserle dikmiştir.

Sonra hükümetimizde, bu temiz ruhlu Türkün doğumunun yüzüncü yıldönümünde üzerinde fotografyası bulunan üç nevi posta pulu çıkartmak suretile, hatırası milletin kalbinde daima canlılığını ve tazeliğini muhafaza eyleyen vatan şairine karşı beslenen hürmet ve tazim hislerini bir kerre daha göstermiştir.

Ahiren Namık Kemal merhumun metrukâtının veresesi tarafından Türk Tarih Tetkik Cemiyetine teberra edildiğini ve mezkûr cemiyetin de Türk milletinin bu büyük imanlı evladının eserlerini yeniden tabettirmek fikrinde bulunduğunu memnuniyetle öğrendik. İşte Türk Tarih Tetkik Cemiyetinin çok yerinde olan bu kararı bizde (Kanija)nın ilk basımına ait olan bir hatırayı canlandırdı. Edebiyat tarihimize işaret edilmesi lâzimgelen bu aziz hatıra yenilerin olduğu kadar eskilerden de bir çoğunun meçhulüdür.

Büyük edibimizin (Kanija) sının 1331 yılında üçüncü defa tabını yapan Ebuzziya Tevfik merhum eserin başında :

« Bu risale 1290 senesinde birinci defa olarak Kemal bey tarafından namı müstear ile neşrolunmuş idi. Muahhiren 1303 de def'ai saniye tabind ise doğrudan doğruya kendi namına neşredildiğinden bununda böyle dahî o nama neşrinde mecburiyet görünmüştür » diye bir ihtarda bulunuyor.

Filhakika (Kanija) nın ilk tabı (Nafiz) imzasını taşımaktadır!..

Bu (Nafiz) kimdir ? ..

Ebuzziya Tevfik merhumun söylediği gibi büyük inkılâbçı ve idealist şairin bir namı müstearı mıdır ? ..

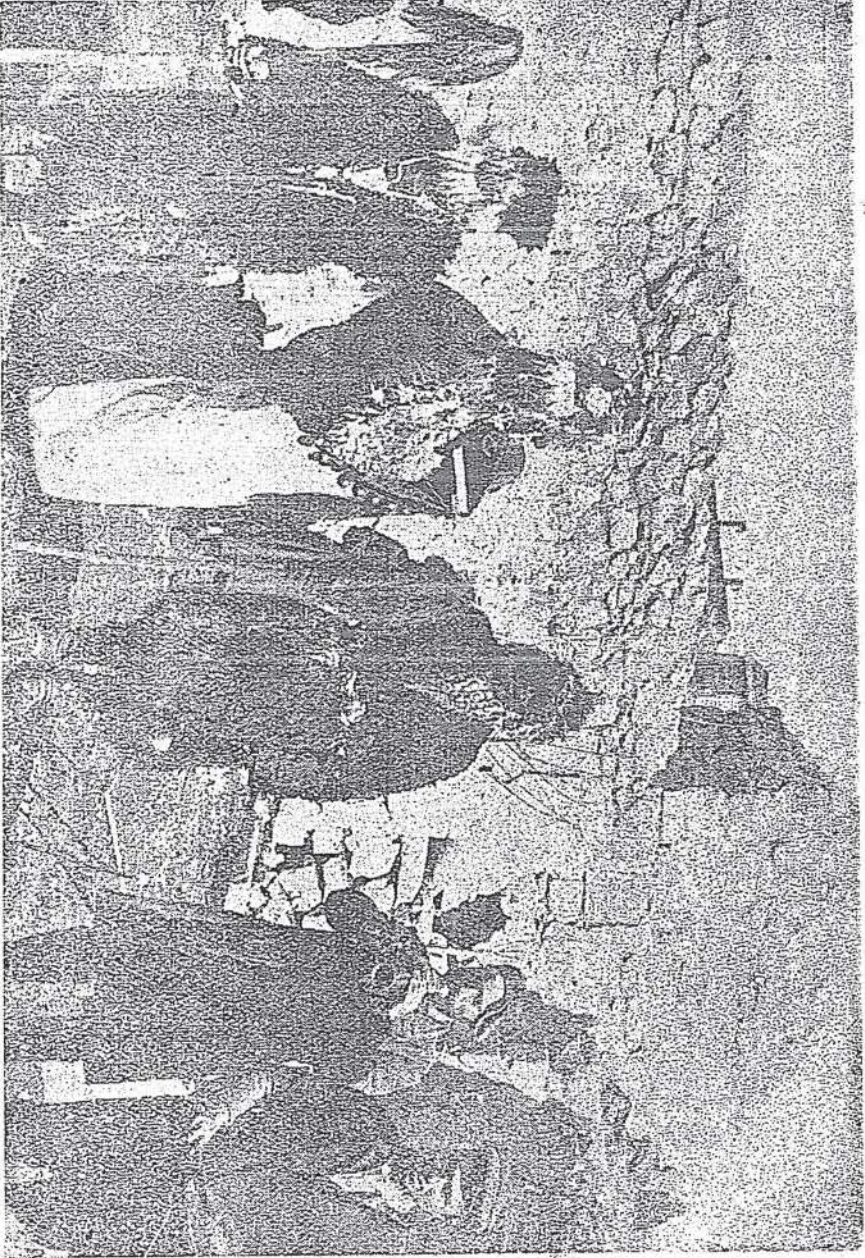
Eğer hakikaten öyle ise (Nafiz) ismini neden tercih etmiştir ?..

Okuyucuların hatırına gelebilecek olan bu suallerin cevabını şu küçük hatıra verebilecektir.

Sultan Abdulaziz, devrinde Kıbrısın Mağosa kal'asında 38 ay süren mahbusiyet hayatında Namık Kemal merhum kal'a muhafızlarından (Nafiz) efendi isminde alaydan yetişme bir topçu yüzbaşı ile tanışıyor. Az çok münevver bir adam olan (Nafiz) efendi büyük şaire çok hürmet ve riayet gösteriyor. En karanlık günlerinde kendisine iyilik emekten çekinmeyen bu zata karşı, hayatında mertliğe, erkeklığe büyük bir kıymet ve mahiyet veren Namık Kemal merhumun kalbinde, pek büyük bir muhabbet doğuruyor. O sırada yazdığı Türk kahramanlığının üstün bir mucizesini tasvir eden (Kaniye) yi (Nafiz) efendinin maddeten faydelenmesi için onun imzasıyla neşrettiriyor.

İşte bu (Nafiz) efendi yine alaydan yetişme topçu mülâzimievveli Alaman Hilmi ile meşhur Paşa Kâzımın babasıdır.

Bundan evvelki rüşhamızda M. Mes'ud Komarı'nı Deve Oyunu adı makalesine ait bir resim :

Erzurumda Bir Deve Oyununa Hazırlık

(F: S Esref Balım)